

ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΙ – 1η Σειρά Προγραμματιστικών Ασκήσεων

Μαρίνα Ντόγκα (3160119)

ΑΣΚΗΣΗ 1.1

Στην άσκηση αυτή ζητείται να βρεθούν οι θέσεις της πρώτης και τελευταίας εμφάνισης ενός αριθμού x με χρήση αλγορίθμου που θα εκτελείται σε χρόνο $O(\log n)$.

Ο αλγόριθμος θα βασιστεί στην δυαδική αναζήτηση. Για τον λόγο αυτό δημιουργούμε τις μεθόδους `firstOccurence()` και `lastOccurence()` όπου και οι δύο παίρνουν ως παραμέτρους τον ταξινομημένο πίνακα `array`, τα άκρα `L` και `H` του πίνακα, τον αριθμό x για τον οποίο ψάχνουμε την πρώτη και τελευταία εμφάνιση του στον πίνακα και το μέγεθος του πίνακα `N`. Οι δύο αυτές μέθοδοι θα υλοποιηθούν στην κλάση `DQ_util`.

Η μέθοδος `firstOccurence()` θα βρει την πρώτη φορά που εμφανίζεται ο αριθμός x . Έτσι αρχικά εφόσον δεν έχει αναζητηθεί όλες οι θέσεις του πίνακα με βάση τα άκρα `H` και `L` (αν δηλαδή δεν ισχύει $H < L$) προχωράμε στην υλοποίηση του αλγορίθμου. Αρχικά βρίσκουμε τον δείκτη που αντιστοιχεί στην τιμή της διαμέσου και στην συνέχεια εκτελούμε ελέγχους με βάση αυτή την πληροφορία. Οι έλεγχοι είναι οι εξής:

- Αν ο δείκτης είναι 0 ή το x είναι μεγαλύτερο από την προηγούμενη τιμή της διαμέσου και (με την προϋπόθεση ότι ισχύει το ένα εκ των δύο προηγούμενων) το x ισούται με την διάμεσο τότε επιστρέφουμε τον δείκτη.
- Αν το x είναι μεγαλύτερο από την διάμεσο τότε γίνεται αναδρομική κλήση της μεθόδου στις θέσεις `[δείκτης+1, H]`.
- Αν το x είναι μικρότερο από την διάμεσο τότε γίνεται αναδρομική κλήση της μεθόδου στις θέσεις `[L, δείκτης-1]`.

Η μέθοδος `lastOccurence()` θα βρει την τελευταία φορά που εμφανίζεται ο αριθμός x . Έχει την ίδια λειτουργία με την προηγούμενη μέθοδο με την εξής διαφορά:

- Αν ο δείκτης ισούται με το (μέγεθος του πίνακα – 1) ή αν το x είναι μικρότερο από την επόμενη τιμή της διαμέσου και (με την προϋπόθεση ότι ισχύει το ένα εκ των δύο προηγούμενων) το x ισούται με την διάμεσο τότε επιστρέφουμε τον δείκτη.

Η πολυπλοκότητα του αλγορίθμου είναι $O(\log n)$ διότι κάθε φορά θα πρέπει να διαιρέσουμε τον πίνακα στα δύο $(N/2)$ k φορές. Στην περίπτωση που η τιμή x δεν είναι η διάμεσος θα ψάξουμε στο αντίστοιχο μισό του πίνακα (`[L, δείκτης-1]` ή `[δείκτης, H]`) και στην συνέχεια θα ξαναχωρίσουμε τον υποπίνακα στα 2 και θα ψάξουμε ανάλογα. Αυτό γίνεται με λογαριθμικό τρόπο. Για N στοιχεία έχουμε ότι:

$$n \times \left(\frac{1}{2}\right)^k = 1 \Leftrightarrow \frac{n^k \times 1}{2^k} = 2^k \Leftrightarrow n = 2^k \Leftrightarrow \log_2 n = k$$

από όπου και προκύπτει ο αρχικός μας ισχυρισμός ότι ο αλγόριθμος εκτελείται σε λογαριθμικό χρόνο.

ΑΣΚΗΣΗ 1.2

Στην άσκηση αυτή ζητείται μια παραλλαγή της μεθόδου ταξινόμησης Quicksort που βασίζεται στην τριμερή διαμέριση και στην επιλογή τυχαίου *pivot*.

Στην κλάση Quicksort_util θα υλοποιηθεί ο αλγόριθμος αυτός και οι μέθοδοι που πρέπει να υλοποιηθούν είναι οι:

- quicksort(): παίρνει ως παραμέτρους τον πίνακα και το διάστημα στο οποίο θα γίνει η ταξινόμηση (δείκτες L και H). Χρησιμοποιείται για την εκτέλεση της ταξινόμησης.
- partition(): ίδιες παράμετροι με την quicksort. Χρησιμοποιείται για την τριμερή διαμέριση του πίνακα με την χρήση του τυχαίου του *pivot*.
- swap(): παίρνει ως παραμέτρους τον πίνακα και τις θέσεις με βάση των οποίων θα γίνει η ανταλλαγή των στοιχείων.

Η μέθοδος quicksort() χρησιμοποιεί αρχικά την μέθοδο partition για να κάνει την τριμερή διαμέριση και θα επιστρέψει το τυχαίο *pivot* με το οποίο θα εκτελεστεί αναδρομικά η ταξινόμηση quicksort.

Η μέθοδος partition() αρχικά θα επιλέξει το τυχαίο *pivot* βρίσκοντας έναν τυχαίο δείκτη με την χρήση της Random. Η τιμή αυτή με χρήση της swap θα πάει στην πρώτη θέση του πίνακα και με βάση αυτόν θα γίνει η ταξινόμηση χρησιμοποιώντας τριμερή διαμέριση. Δημιουργούμε, λοιπόν, έναν μετρητή i που θα ξεκινάει από την επόμενη θέση του *pivot*. Όσο ο μετρητής αυτός δεν φτάσει το όριο H θα γίνει κατάλληλη ανταλλαγή στοιχείων αν το *pivot* είναι διάφορο του στοιχείου του πίνακα στην θέση i και αύξηση του μετρητή i αν ισχύει η ισότητα $array[i] = pivot$. Για την ανισότητα γίνονται τα εξής:

- Αν $array[i] < pivot$ τότε γίνεται αντιμετάθεση των γειτονικών στοιχείων του πίνακα
- Αν $array[i] > pivot$ τότε γίνεται αντιμετάθεση του στοιχείου που βρίσκεται στην θέση I με αυτή που βρίσκεται στην θέση πριν το όριο H (H--).

Ο αλγόριθμος εκτελείται σε χρόνο $\Theta(n \log n)$ όπως η κλασική μέθοδος quicksort στην μέση περίπτωση και με $\Theta(n^2)$ χρόνο στην χειρότερη περίπτωση. Για την εύρεση του $\Theta(n \log n)$ θα πρέπει να κοιτάξουμε την εκτέλεση της μεθόδου quicksort(). Η partition() δηλαδή η τριμερής διαμέριση θα εκτελεστεί σε γραμμικό χρόνο ($O(n)$) εφόσον διατρέχουμε όλο τον πίνακα ώστε να γίνουν οι κατάλληλες αντιμεταθέσεις. Η επιλογή του τυχαίου *pivot* και οι αντιμεταθέσεις γίνονται σε σταθερό χρόνο και εκτελούνται n φορές. Οι 2 αναδρομικές κλήσεις της μεθόδου quicksort εκτελούνται σε υποπίνακα μεγέθους $n/2$ του αρχικού πίνακα. Αυτό γίνεται σε $\Theta(\log n)$ χρόνο. Αυτό συνδυασμένο με το ότι οι διαμερίσεις εκτελούνται σε $\Theta(n)$ καταλήγει στο ότι ο αλγόριθμος θα εκτελεστεί σε $\Theta(n \log n)$ χρόνο.